

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

2c NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvirni model in
praznikov).
ZA \$6.— NA LETO NAD 300 IZDAJ

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1933 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 276. — Štev. 276.

NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 29, 1939—SREDA, 29. NOVEMBRA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

RUSIJA ODPOVEDALA POGODBO

Finci in Rusi so se na treh krajih spopadli

MOSKVA, Rusija, 29. nov. — Rusija je prekljala svojo nenapadljivo pogodbo s Finsko iz leta 1932 in kmalu nato so poročila naznanila spopade obmejnih straž na treh krajih meje.

Do dveh spopadov je prišlo ob Severnem ledenem morju, do enega pa severno od Leningrada.

Ruski vnani komisar Vjačeslav M. Molotov je naznanil, da je Rusija zaradi "globokega sovraštva" Finske prisiljena odpovedati se pogodbi, s katero se je zavezala, da ne bo napadla svoje male sosedice.

Molotov je po radio naznanil ruskemu prebivalstvu, da so finski vojaki izzivalno napadle ruske vojake na treh krajih z artilerijo in strojnimi.

FINCI SO HOTELI VDRETI ČEZ MEJO

Naznanilo po radio pravi, da so Finci v Vedlica okraju, severno od Leningrada in na severu med otokoma Ribači in Sredni, zapadno od Kola polotoka in Murmanska, skušali vdreti čez rusko mejo. Ze popoldne so ruske čete na meji prejele povelje, da naj bodo pripravljene, da uničijo finske straže ako bi zopet pričele izzivati.

FINSKA JE ZAVRNILA RUSKE ZAHTEVE

Finski poslanik je vnanjemu komisarju Molotovu naznanil, da je Finska primorana zavrniti rusko zahtevo, da nad 50 milj dolgi meji umakne svoje vojaštvo, ako ga ne odpokliče tudi Rusija. Finska vlada je tudi zavrnila rusko obdolžitev, da je v nedeljo finska artilerija streljala čez mejo in da so bili ubiti štiri ruski vojaki, devet pa ranjenih.

Finski poslanik baron A. Yrjö-Koskinen in Molotov sta imela komaj 20 minut dolg razgovor, nakar je Molotov naznanil, da Finska kaže sovražno razpoloženje in da hoče stalno ogrožati Leningrad, vsled česar je prišla kriza med Finsko in Rusijo do skrajnosti.

Nenapadljiva pogodba med Rusijo in Finsko je bila sklenjena 7. julija, 1932 in je imela za podlago pogodbo iz leta 1921, ki je bila podpisana v Dorpatu in je ž njó Rusija priznala Finski neodvisnost in ji zajamčila njene meje. Nenapadljiva pogodba je imela biti veljavna do leta 1945.

RUSIJA BO POSLALA ULTIMATUM

KODANJ, Danska, 29. nov. — Diplomatski krogi naznajo, da bo Rusija mogoče še danes poslala Finski 18-urni ultimatum z zahtevo, da so odpoklicane vse finske čete 12 milj od meje severno od Leningrada.

Kanadski konservativci ovirani v delu

Kanadski voditelj pravi, da konservativci nimajo prilike sodelovati z drugimi strankami.

VANCOUVER, B. C., Kan. — Na banketu British Columbia Conservative Association je govoril R. J. Manion, voditelj kanadskih konservativcev. Dejal je, da so njegovi somišljeniki želeli sodelovati z drugimi strankami, pa jim ni bila dana prilika za sodelovanje.

— V Angliji je to povsem drugače. Tam vpoštevajo opcijo in ji dajo vse zaželjive informacije. V Kanadi se nismo tako napredovali.

— Konservativna stranka v Kanadi izvaja konstruktivni kritikizem, dočim so druge skupine preveč prepojene s strankarsvom. Meni prav nič ne ugajajo ljudje, ki stopijo v vojnem času s poti ter začno kritizirati svojo domovino in imperij.

— Naravnost nerazumljivo mi je, kako bi se ta ali oni dominj ne udeležil vojne, dočim je imperij v vojni. Mogoče bi kakšen pravdni strokovnjak utegnil utemeljiti tako stališče, toda meni se zdi kaj nemogoče. Naša dolžnost je jasna.

— V času miru smo deležni vseh prednosti angleškega imperija, in vsled tega mi je naravnost nerazumljivo, kako bi mogli pustiti v času vojne Anglijo na cedilo.

ZELEŽNIŠKA nesreča

Frankfurt, Nemčija, 27. nov. V tukajšnji bližini se je iztirjal osební vlak, pri čemer je našlo smrt 10 oseb, večje število jih je bilo pa ranjenih.

Stavka v NLBR tovarni

Razne vladne agenture preskrbuje s tiskovino mi tiskarna, v kateri je štrajk.

Justični departament ima za nabavo raznih tiskovin pogodbo z Law Brief Press, 30 Ferry Street, New York City. V tej tiskarni pa štrajkajo delavci že izza 12. septembra. — Stavko je proglasila tiskarska unija št. 6, ker je tvrdka prekršila pogodbo glede closed shopa.

Unija skuša sedaj pregovori.

Dober LOV

LONDON, Anglija, 27. nov. — Kralj Jurij se je s petimi lovci udeležil lova na fazane v velikem Windsor parku. Ustrelili so jih osemsto. Fazane so darovali angleškim bolnišnicam.

Stavka pri Chrysler Corp. poravnana

Delavci bodo lahko šli jutri nazaj na delo. — Sporazum dosežen po stavki 54 dni.

DETROIT, Mich., 29. nov. — Med uradniki Chrysler Corporation in United Automobile Workers Union (CIO) je prišlo sinoči do sporazuma, po katerem je bila poravnana stavka, v kateri je bilo vdeleženih 60.000 delavcev, je trajala 54 dni in je veljala z ozirom na plače in prodaje okoli \$117.000.000.

Zvezni posredovalec James F. Dewey je naznanil, da so bili sprejeti mirovni pogoji na seji, ki je neprestano trajala od 2 popoldne do 11 zvečer.

— V namenu, da je odstranjen vsaka zmešnjava za povratek uslužbencev na delo in da se tovarna pripravi na obrat v četrtek (jutri), je rekel Dewey, "je U. A. W. U. pristala, da bo v sredo (danes) umaknila svoje pikete, korporacija pa je obljubila, da bo v sredo (danes) zaprla Dodge main, Dodge truck in Dodge forge tovarne v sredo za vse delavce, razun za predelavce."

Unija je obljubila, da bo v sredo predložila sporazum vsem svojim podružnicam v odobritev, tako da bodo mogli delavci iti že v četrtek na delo.

Sporazum pa ne priznava unijske delavnice, kar so delavci zahtevali in je korporacija uspešno nasprotovala zaprti delavnici (closed shop). Po unijski delavnici more gospodar najeti delavca, katerega hoče, toda po posebnosti mora nova delavca pristopiti k uniji.

Družba pravi, da se bo nekaj delavcev moglo takoj vrniti na delo, ko bo delavska unija potrdila sporazum. Ker pa je

ZBOROVANJE AUTOMOBILSKIH DELAVCEV

Prizor na Cadillac trgu v Detroit, Mich., kjer se je 35.000 delavcev pri Chrysler korporaciji zadrževalo, da bodo ostali trdni v borbi proti družbi, dokler ne vstreže njihovim pravičnim zahtevam. Včeraj je bila stavka poravnana.

bila vsled dolge stavke dobava potrebnih stvari za izdelavo avtomobilov zadržana, se ne bo moglo vseh 60.000 delavcev na delo že prvi dan vrniti, temveč šele v teku treh dni.

Prejšnjo poročilo se glasi: DETROIT, Mich., 28. nov. — K. T. Keller, predsednik Chryslerjeve korporacije, in Philip Murra, podpredsednik CIO, sta se sestala ter skušala najti način, kako bi bilo mogoče končati stavko v Chryslerjevi Dodge tovarni, vsled katere je več tisoč delavcev prizadetih.

Posvetovanje je trajalo dve uri. Zvezni posredovalec J. T. Dewey je rekel: — Pogajanja se ugodno razvijajo. S sedanjimi uspehi sem povsem zadovoljen.

Dodge tovarne straži tisoč policistov, ki so poskrbeli, da se je moglo včeraj vrniti v tovarno kakšnih dvesto livarjev, večinoma črncev. Piketi, ki jih je nad tritisot, so jih sicer posvali in jim pretili, dočim delavski niso ovirali njihovega povratka.

— Le pustite stavkokaze v tovarno, — je pozival po radio neki delavski voditelj pikete. — Kompanija predobro ve, da z dvesto delavci ne more obnoviti obratovanja. Hoče le, da bi jih mi napadli ter izvajali določbe postav. Kdor hoče, se lahko vrne takoj na delo. Naše tovarne so odprte. Mi se ne bomo brigali za vašo prizade-

vanja, čijih cilj je odvračati delavce od dela.

V Dodge tovarni je izbruhnila stavka 6. oktobra, vsled česar Chryslerju ni mogoče producirati kar modela 1940. Murray, ki se je včeraj prvič udeležil pogajanj, bo pojasnil stališče CIO unije, v kateri so organizirani predelavci in nadzorniki.

Governor Luren D. Dickinson, katerega je kongresnik Clar E. Hoffman pozval k posredovanju, je rekel: — Če neče korporacija obnoviti obratovanja, je k temu ne moremo prisiliti. Istotako tudi ne moremo prisiliti delavcev, naj se vrnejo na delo. Uporaba sile bi pomenila enostavno suženjstvo.

Svoboda govora v Kanadi

Državlanskih svoboščin, pred vsem pa svobode govora, nikakor ne kaže odpravljati. — Govor sen. Hugessona.

TORONTO, Kanada. — Pred Women's Canadian Clubom v Toronto je govoril senator A. K. Hugesson iz Montreala ter se v svojem govoru zavzemal za ohranitev osebne svobode. — To naj bo naš cilj, — je dejal, — kateremu moramo posvetiti vsa naša prizadevanja, vse naše sile.

— Ako začnemo omejevati svobodo govora in skušamo do seči, da bi vsi Kanadčani enako govorili in enako mislili, posnememo v tem našega skupnega sovražnika. Na eni strani se zgražamo nad drašči inmi odredbami nemške vlade, katere je prepovedala svobodno izražanje misli, na drugi strani pa skušajo nekateri baš v tem pogledu posnemati nemško vlado.

Senator je omenil J. S. Woodworth, voditelja Co-operative Commonwealth Federation, ki je govoril v kanadski poslanski zbornici proti soudeležbi Kanade v vojni, dasi se ni strinjalo z njim 99 odstotkov zborničnih članov.

— Toda, ko je nehal govoriti, je vladal v zbornici po-

poln molk. Ponosni smo lahko da imamo v Kanadi angleški parlamentarni sistem. Vsak lahko izrazi svoje mnenje neoziraje se, če se kdo strinja z njim ali ne.

— Naša dolžnost je skrbeti za nedotakljivost pravice govora, ki je naša sveta dediščina. Nikar naj nas v teh razburljivih časih ne zavede cenena zmaga, ki so jo izvajali diktatorji nad svojimi narodi z zatrtjem svobode govora. Navzoče je pozval senator, naj ne goje nobenega sovraštva proti nemškemu narodu, kajti med nacijskimi voditelji in nesrečnim nemškim narodom je velika razlika.

— Resnica je, — je dostavil senator Hugesson, — da ima sedanja vojna nekaj svojih korenin v mirovni pogodbi. V štirih letih krvave vojne se je nabralo v nemškem narodu sovraštvo proti zaveznikom, ki so ga nemški voditelji netili in ga je sedanji voditelj nemškega naroda dodobra podžgal. Naše strasti moramo kontrolirati. Edinole pod tem pogojem se lahko nadamo po sedanji vojni trajnega miru.

Kanadski Vestnik

REGISTRACIJA FRANCOSEKIH DRŽAVLJANOV V KANADI

EDMONTON, Kanada. — J. Chatain, francoski konzularni agent v tem mestu, je izjavil, da se morajo prijaviti vsi francoski državljani, ki so bili rojeni leta 1920. Prihodnje leto bodo mogoče rekrutirani za francosko vojaško službo. Kdor se ne bo registriral, bo

podvržen kazni in bo tudi izgubil francosko državljanstvo. Mlajši letniki bodo prišli pozneje na vrsto. Dosti Francozov bi rado odslužilo svoj rok v kanadski armadi, toda zaenkrat še ni ugotovljeno, če jim bo to mogoče.

NORANDA MINE LIMITED NAZNANJA

NORANDA, Ont., Kanada, 29. nov. — Noranda Mines Limited družba je svojim uslužbencem naznanila, da bo vsakemu, ki se hoče priglasiti za prekomorsko vojaško službo, dala dopust in mu obljubila zopetno delo po častnem odpustu.

PREBIVALSTVO ROUYANA in NORANDE

NORANDA, Ont., Kanada, 29. nov. — Uradno je bilo naznanjeno, da znaša skupno prebivalstvo Rouyana, Norande in okolice 17.000. Od teh jih 7000 živi v Norandi.

istu in pod pogojem, da je pri dobrem zdravju. Pri tem bo tudi ostala v veljavi zavarovalnina. Delavci, ki bodo stopili na mesto delavcev, ki so na dopustu, bodo samo začasno nameščeni pri družbi.

Lastnina obeh mest se ceni na \$11,824,777,5, od katerih je \$10,608,775 podvrženih davkom. Letošnje leto je bilo zgrajenih poslopij za \$1,066,320.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakoff, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
315 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

For one year in New York	For one year in New York
For one year in New York	For one year in New York
For one year in New York	For one year in New York

Subscription Yearly \$5.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJI IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA" 315 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 1-1343

POMAGAITE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

ROMUNSKA

George Tatarescu, ki mu je romunski kralj Karol poveril sestav novega kabineta, je izrazil prijatelj Francije. Izza resignacije Titulescu Francija ni imela v romunski vladi bolj sega zaveznika kakor je on.

Imenovanje Tatarescu v tem času je izredne važnosti, ker pomeni konec romunsko-nemških gospodarskih pogajanj ter obnovitev prijateljstva z zavezniki.

Se dva dni prej je uradna nemška poročevalska agencija sporočila, da nemško-romunska pogajanja ugodno napredujejo ter da je posvečena posebna pažnja nekaterim podrobnostim, ki niso bile natančno določene v pogodbi, podpisani pred šestimi meseci med Romunsko in Nemčijo. Poročevalska agencija je izrazila upanje, da bo vse zadovoljivo in ugodno rešeno.

Namih se je pa vse izpremenilo. V Ameriko je dospela značilna vest, da je začela Nemčija koncentrirati svoje vojaštvo ob slovaški meji in v bližini Bratislave, glavnega mesta Slovaške.

Skoro istočasno so tudi sporočili iz Berlina, da bo dala Nemčija "neodvisni slovaški državi" bogat okraj Tešen, ki ga je Poljska pograbila po drugem razkosanju Čehoslovaške.

Svet se mogoče čudi tej nenadni darežljivosti, odgovor pa dobi v nemško-slovaškem sporazumu, ki dovoljuje nemškemu vojaštvu prehod preko slovaškega ozemlja ter dostop do romunske meje.

Nemški generalni štab ima svoj glavni stan v Bratislavi. Vse to označuje priprave za nemško ofenzivo na Balkanu, ki bo naperjena tudi proti Grški in Turčiji, ker sta obrnili Berlinu hrbet.

Kakor začasa nemške kampanje proti Poljski, se pojavlja tudi sedaj izredno važno vprašanje, če bosta Anglija in Francija pomagali balkanskim državam.

Ali se bo zaloigra Varšave ponovila v večjem in strašnejšem obsegu v jugovzhodnem delu Evrope?

ITALIJA IN BALKAN

Italijanski informacijski vestnik "Informazioni del Giorno", ki tolmači navadno stališče rimskih političnih in novinarskih krogov v perečih vprašanjih, je zapisal glede Balkana med drugim:

"V rimskih diplomatskih krogih pripisujejo komentarjem jugoslovenskih listov o balkanski akciji Italije zelo velik pomen. V nekaterih inozemskih listih so se pojavila različna ugotovila o tem, kakšen vpliv utede imeti nemško-rusko zblizanje na italijansko zadržanje. Poročila o zblizavanju med balkanskimi državami zadostno dokazujejo, da so te govoriče brez podlage. Italija vodi samo politiko za uvrstitev sedanjega položaja na Balkanu, politiko, katere prvi zunanji izraz je jugoslovensko-italijanski sporazum. Ob njegovi sklenitvi še ni bilo mogoče misliti na pomirjenje med Madžarsko in Rumunijo, zato se tudi odnosi med Budimpešto in Beogradom niso mogli urediti. Stališče Italije po izbruhu vojne pa je omogočilo, da je v velikih delih Evrope ostal mir ohranjen. Tako se je ponudila tudi prilika za vzpostavitev pogajanj med Madžarsko in Rumunijo, kar je jugoslovenska diplomacija krepko podprla. Vzporedno pa se razvija podobna akcija tudi na drugih področjih in uspehi gotovo ne bodo izostali. Tudi to dokazuje, da se Italija pojavlja povsod, kjer gre za njene splošne ali posebne interese, vodeč povsod politiko velesile, katere glavni smoter je ohranitev mira."

NEMCI SO PRVI

"Danziger Vorposten" piše, irokavu, temu pritiče pozdrav da je nemška uprava v Toru vsakega civilista. Poljaki se njo izdala odlok, ki nalaga morajo takšnim možem odkri-prebivalstvu tega kraja pod to ter se jim umakniti. Na tr-občutnimi kaznimi dolžnost po-gu in v trgovini morajo po-zdravljaj: predstav. nemške-streči najprej nemško govore-vojske. Kdor nosi nemško uni-če kupce šele potem smejo pri-forne ali celo samo snak na ti na vrsto ostali.

POTOPLJENI POTNIŠKI PARNIK

Iz vode molita samo dimnila in jambora holandskega potniškega parnika "Simon Bolivar," ki je v Seve nem morju zadel na nemško magnetično mino in se je potopil. Z njim je utonilo 80 ljudi.

Iz Jugoslavije**Finančne težave banovine Hrvatske**

"Obzor" se v daljšem članku bavi s finančnim položajem Hrvatske, ki ji na podlagi uredbe iz proračuna za letošnje leto gre 29 odst. proračunske vsote. List naglašja, da je gor-nji odstotek vzet kajpada za-časno na podlagi števila pre-bivalstva. Nato pa pravi list: "Le če bodo samoupravni or-gani banovine Hrvatske pobi-rali vse davke na njenem pod-ročju, bo mogoče finančna sa-mostojnost. Nepo-redni dav-ki, zemljiški davki, hišni da-vek, pridobitna itd na leto ne znašajo na Hrvatskem več ko kakih 200 milijonov din, kar ni niti približno dovolj. Zato je docela upravičeno, če hrvatski politični krogi ne pristajajo na to, da bi se finančna samostoj-nost banovine Hrvatske one-tila na pobiranje neposrednih davkov. Mnogo več znašajo namreč carine in trošarine in se samo iz teh morejo plačevati finančne potrebe banovine Hrvatske. Od pravilne reši-tve tega vprašanja je odvisen ožeg finančne samostojnosti banovine Hrvatske. Vse na-čelo samosprave je izigrano, ko banovine ne bodo dobile fi-nančne samostojnosti. To-rej od pravilne ureditve finan-čne samostojnosti banovine Hr-vatske je odvisen uspeh poli-tike sporazuma."

Krogla v komolcu naj-boljši barometer

Že polnih 25 let nosi trgo-vec Dimitrije Mendzinović v Qlegieliji puškino kroglo v desnem komolcu. Mendzino-vič se je jeseni leta 1914 ude-

Zaradi lepe ciganke

V Goslivatju so imeli svato-vanje v hiši premožnega kmeta Abdula Malika. Med gosti sta bila tudi Ali Sarif in Ismet Iljazović, ki ju je vino tako prevzelo, da sta se začela pre-pirati. Hišni gospodar je zato prosil svojega znanca Mustafoviča, naj oba od-strani. Mustafovič ju je prijel pod paz-duh in ju je hotel peljati v bližnjo gostilno. Nenadoma na je Iljazović potegnil nož izza pasa in zabodel Mustafoviča v trebuh. Kljub hudi poškodbi je Mustafovič vzel napadalen nož in mu zadal z njim smrtno rano na vratu. Oba sta se zgrudila na tla in v nekaj mi-nutah izdihnila. Sarif pa je medtem pobegnil. Iljazović je pred letom dni poročil mlado-lepo ciganko Zunko, ki je bi-la prej članica plesalske skupi-ne. Voditeljica te skupine pa je težko pogrešala Zunko in je na vse načine poskušala, da bi jo zopet pridobila za svojo plesalsko skupino. Obrnila se je do Mustafoviča, in ga prosila, naj skuša pregovoriti Zunko. Zato pa je zvedel Iljazović in je sklenil, da se bo nad Mustafovičem krvavo maščeval. Svoj sklep je pri prvi priliki izvršil, pri tem pa je tudi sam izgubil življenje.

Težka operacija srca

Te dni so se v Pančevu v neki gostilni stekli trije fantje. Pekovski pomočnik Kosta Bugarin je bil med pretepom za-boden v sree. Prepeljali so ga takoj v bolnišnico, kjer mu je dr. Gjurišić odprl pljuča in ugotovil, da so ranjene srčne žile in da je tudi samo sree ra-njeno. Dr. Gjurišić je vzel ven sree, zašil rano in nato po-ložil sree na svoje mesto. Čez nekaj ur se je Bugarin že zave-dal in sedaj je na potu okre-vanja.

Velik prijatelj medu

V vasi Denjem Miroveu na Hrvatskem živi učitelj Antoni-je Levikov, ki poje vsak mesec 10 kg medu. Star je nad 65 let, pa bi mu jih človek pri-o-dil komaj 45 let. Bolezni sploh ne pozna in pravi, da se mora za trdno zdravje zahvaliti sa-mo medu.

Peter Zgaga

PRED PETINDVAJSETIMI LETI

Ljudje, ki so pred petindvaj-setimi leti odločali o usodi sve-ta, so danes mrtvi ali pozablje-ni. Ljudje, ki so leta 1914 stali v ozadju majhni in brezpe-membni, vodijo danes človeški rod.

28. junija 1914 so počile bombe in revolverski strelci v Sarajevu. Franc Ferdinand in njegova žena sta podlegla a-temntu.

Tisto popoldne se je nahajal nemški cesar Viljem II. na jah-ti "Meteor". Proti jahti je svignil vojaški motorni čoln in se ustavil ob nji. Admiral Mueller je stlačil v cigaretno dozo kos popisanega papirja in vrgel dozo na krov "Me-teorja". V dozi je bilo poročilo o sarajevskem atentatu. Vi-ljem je poročilo prečital in pre-bledel.

2. julija: Avstroogrski zuna-nji minister grof Berchtold je sklenil, da je prišel čas za obračun s Srbijo. V Berlin je poročil, da mislijo srbski zarot-niki med pogrebom Franca Ferdinanda ubiti se nemškega cesarja Viljema. 84 letni av-strijski cesar Franc Jožef je zamrmral: — Težki časi na-čakajo.

V Ameriki je tisti četrtek Gleen Curtiss dosegel z letalom "America" rekordno hitrost 60 milj na uro. Malo pred tem je amer. letalski pionir Orville Wright izjavil: — Letalo bo onemogočilo vojne, kajti, ko bodo ljudje, ki odločajo o voj-ni in miru, vedeli, da je njho-vo življenje v nevarnosti, se bo-čo dobro premislili, preden bodo vojno napovedali.

Tistega dne se je v Minre-soti podal na počitnice 12 let-ni sin poslanca Charlesa Linč-bergha, poznejši znagovalec oceana, v Londonu je pa umrl Joseph Chamberlain, oče Ne-villa Chamberlaina, sedanjega

KRAVA ŽRE BANKOVCE.

Neki kmet iz Areoleja v Italiji je z neko prodajo dobil 2500 lir in jih vtaknil v listni-co. Suknjo je za trenutek pu-stil na svojem travniku. Ena izmed njegovih krav je smatra-la sukno za posebno slaščico, raztrgala jo je na kose in pri-tem mirno požrla tudi listnico. Kmet je dal kravo takoj za-klati in je v njenem želodcu našel še ves denar, le 100 lir je bilo uničenih.

predsednika angleške vlade. Neville je bil takrat trgovec v Birminghamu.

14. julija: Avstrijski zunanji minister grof Berchtold je pre-pričal ogrskega ministrskega predsednika grofa Tiszo, da je treba vojaško nastopiti pro-ti Srbiji.

Ta dan je sporočil ponozni mornariški tajnik Franklin L. Roosevelt, da bo vlada posla-la na Kubo 700 mornariških vojakov. Waleski princ, po-znejši kralj Edward VIII., je takrat študiral na oxforskem vsenčilišču.

18. julija: Rusija je posva-rila Avstrijo, da ne bo mirno gledala, če bi skušala Avstri-ja Srbijo penizati.

Paul Joseph Goebbels je do-bil katoliško štipendijo za na-daljevanje študij na vsenčli-šcu v Bonn.

20. julija: V delavskem o-kraju Petrograda so streljali kozo-ki v množico, ki je pela marselejo.

Ob tistem času je neki nepe-memben mladenič, Čangkajšek po imenu, koval zaroto v Man-džuriji.

23. julija: Avstroogrski po-sle Srbiji ultimatum.

Blizu Tetuana v španskem Maroku je slabotni poročnik Francisco Franco poveljeval oddelku Maročanov v boja proti rifskim Kabilom.

V Vatikanu je bil mgr. Euge-nio Paccelli, sedanji papež Pij XII., podtajnik kardinala Gasparrija.

V Owosso, Mich., je Thomas E. Dewey, verjetni republi-kanski predsedniški kandida-t, raznašal po hišah "Saturday Evening Post."

24. julija: Avstroogrski ob-vesti druge vlade o ultimatu Srbiji. Angleški vnanji mi-nister Edward Grey pravi, da je ta ultimatum najstrašnejši de-kument, ki ga je kdaj kdo pa-slal neodvisni državi.

V Londonu je takrat živel potujoč trgovec, ruski izselje-nec, znan pod imenom Maksimovič in Litvinov. Eden nje-govih prijateljev, Jožef Džugašvili, je živel v izgnanstvu v Sibiriji. Litvinov ga je po-znal pod imenom Stalin.

28. julija: Avstrija napove brzogovno Srbiji vojno.

Benito Mussolini, izdajatelj milanskega socijalističnega li-sta "Avanti", se je začel za-vezovati za popolno nevtrai-nost Italije.

1. avgusta: Francija odredi mobilizacijo. Nemčija napove vojno Rusiji.

Tistega dne sta odšla pod zastavo: v Parizu Edouard Daladier, v Nemčiji pa rezervni poročnik Hermann Goering.

4. avgusta: Nemčija dobi an-gleški ultimatum.

Z Dunaja se je pripeljal v Švico Leon Bronstein, znan pod imenom Trocki. Monakov-ska vlada je izdala dovoljenje, da sme služiti v nekem bavarskem polku avstrijski držav-ljan Adolf Hitler.

Kdo bo v prihodnjih dese-tih ali petindvajsetih letih vstal iz teme in popeljal člove-štvo v novo usodo? Kdo od se-danjih bo novim pokazal pra-vo pot?

Odgovora nihče ne ve. Vsi pa vemo: od odgovora na to vprašanje je odvisna usoda sveta.

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1940

Cena 25c

• poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Žganje teklo kar v poto-kih

V vasi Desimiroven pri Kra-gujevu je župan Vidosav Mi-losavljevič, bogat kmet, pri-re-dil svatovščino svojemu naj-starejšemu sinu. Povabil je nad 1000 znancev in prijateljev od katerih jih je prišlo, ker je bilo na dan poroke slabo vre-me, le okrog 600. Za goste je pripravil Milosavljevič dva vola, pet svinj, deset ovac in 130 kokoši. Jed so zalivali z žganjem. Svatje seveda niso mogli vsega požiti v enem dnevu, zato se je svatovanje nadaljevalo, dokler ni bila o-glodana zadnja kost. Samo prvi dan so izpili 1000 litrov žganja. Primerne množine žga-nja so popili tudi naslednje dni.

ANGLEŠKA PODPORA ZA POLJSKE BEGUNCE.

Angleška vlada je nakloni-la sto tisoč funtov sterlingov podpore za nakup oblek in zdravil poljskim beguncem na Madžarskem.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila iz-vršujemo točno in zanesljivo po dnev-nem kurzu.

V ITALIJO

\$ 6.00	Lir 100
11.85	" 200
17.50	" 300
28.00	" 500
56.00	" 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CE-NE PODVRŽENE SPREMENI GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVRŠU-JEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

Božične pošiljatve

Svoje in prijatelje v domovini najbolj razve-selite če jim pošljete denarno darilo.

Pošljite božična darila v obliki denarne na-kaznice s posredovanjem potniškega oddelka "Glasa Naroda."

Denarne pošiljatve v Jugoslavijo izvršuje-mo točno in poceni.

Slovenic Publishing Co.

Travel Bureau

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

EL BOWAN:

NAJLEPŠA LJUBEZEN

Zmeheni občutki Jany Oudovca so se z njeno vročino le zvišali. Čeprav bi morala zatišje dan ali dva, je vstala in se opotekala po sobi. Zakaj? Zato se sestanek z Maksimilijanom Bowdonom. Prvič. Tega se sme zamuditi. Tudi če bi morala umreti na stopnicah njegove terase. Ali je sploh bila bolna? Bila je bolna od njegovega vabila. Če so ženske bolne, je temu le redko kdaj vzrok resnična bolezen.

Po cele dneve Jana ni mogla delati nič drugega, kakor da je gledala Maksimilijanovo vabilo. Zdal je bila na poti k njegovemu stanovanju, k njegovemu hodniku terasi. Noge so ji bile svinčene težke, v glavi pa ji je prepevalo prav tako kakor v sreči. Jana ni bila Londončanka. Prvič je bila v tem kraju. In ko je šla zdal skozi labirint dreves in vrtov k Maksimilijanu, so se ji zdeli nečaj tujiničenega in posebnega. Bila je prikupno podeželko deklet, lepote, ki ni poznačila zmede, marveč je uinkovala kakor starodavne like v svetovnih galerijah.

Šele pred tremi meseci je zšla njena knjiga. Njeno ime je bilo še vse preveč novo, da bi privabilo pozornost pomembnih kritikov. V Londonu ni zela nikogar, ki bi ji delal reklamo. Ko jo je njen založnik poklical, je čutila, da pričakuje od nje priporočil, seznam telefonov, kakor je to že v navadi. Bil je presenečen, ko je zagledal njen prosti in odkritosrčni obraz. Dal je tudi knjigi čudno obliko. Skratno doč in kakor kreda bel ovitek, postal izvide re-lakcijam in se ni več menil za njo. Nekega

dne pa se je vendarle zgodil čudež. Glavni urednik velikega časopisa, Maksimilijan Bowden, je posvetil njeni knjigi uvodnik. Takoj mu je napisala vdano in občudujoče pismo. Že od svojega sedemnajstega leta — zdaj ji je bilo trideset — je oboževala tega neznaneža moža in težko, da ji je kdaj ušla ena sama beseda, ki jo je on bil napisal.

Samotno je živela na svojem podeželskem domu in ni bila niti zelo bogata, niti zelo revna.

Maksimilijan ji je čez teden dni odgovoril in njeno veselje je doseglo vrhunec. Začela sta si dopisovati. Neznani svet je neznanim svetom. Zvedela je, da je oženjen. Vprašal jo je, ali je poročena. Odgovorila mu je, da nikoli ni bila niti zaljubljena. Če bi poznal okoliščine, v katerih je živela, bi se ne bil čudil. Tu imajo ljudje daleč drugo od drugega.

Pred Veliko nočjo mu je pisala, da kakor vsako leto odpotuje v London po nove knjige in muzikalije in k svoji edini prijateljici. V tistem upanju mu je poslala naslov Buttersea Parka. In resnično, Maksimilijan jo je povabil na čaj. Toda njeno pričakuje sree tega upanja ni preneslo večerje. Dnevi so ji naglo potekali, dokler ni prišel današnji. Svoje nove rokopi- se je nesla v aktovki in znova jo je zajela vročica.

Ta neznani in romantični del Londona jo je spominjal na njeno podeželje. Ko je obšla Meduzino teraso, se je nehoti ustavila, si zaslonila oči in znova spustila roke, da bi še enkrat videla to prekrasno,

proti severu obrnjeno teraso s polomljenimi sohami, ki so v dežju in soncu že zdavnaj izgubile svoje oblike in so bile zdaj na vrhuncu svoje zasanjanosti in minule lepote.

Vila, v kateri je stanoval Maksimilijan, se ji je zdela kakor začarana. Toda bila je drzna resničnost, ki ji je zastavila korak.

„Naj vstopim? Ali je še mogoče oditi? Ali mogoče oditi s praga, na katerega mislim dolgih trinaest let? Stopila je na stopnice, na katerih se je zadržala sama — kakor kraljica. Pozvonila je in počakala.

Odpri ji je postarna gospa. Pogledala je Jano in aktovko. „Oh, upam, draga moja, da niste gospodična Jana Oudovca,“ je rekla tiho. „Zjutraj sem vam poslala brzojav, da bi odložili svoj obisk. Moj mož je nekoliko prehlajen.“

Jana jo je pozorno pogledala in opazila, kako je zardela in segla po šopi sivih las, ki ji je padal na čelo.

„Zelo mi je žal, da nisem došla brzojavke; zgodaj sem šla od doma.“

„Naney,“ se je zaslislalo od znotraj. „prosi gospodično, naj vstopi.“

Gospa je peljala Jano v ne več novo, toda okusno opremljeno sobo. Tam so bila na hrastovi mizi pripravljena pisma, da jih odpošlje. Oh, te znane, sive bele ovajke! Ko je vstopila, je zagledala v pramenih sončnih žarkov Maksimilijana. Trinaest let je rekala na ta trenutek. Njen spomin in njena ljubezen je bila kakor prošnje procesije, ki so iz njenih oči romale k njemu.

„Hvala vam, da niste bili doma, ako je bila odposlana brzojavka,“ je rekel in segel po njeni roki. Sedla sta na otopelano, drug zraven drugega. Šele zdaj je videla, njegovo izbočeno čelo nad rjavimi očmi. Zdel se ji je utrujen.

„Ste mislili, da sem odšel?“

„Da.“

„Kako ste si mogli to misliti?“

Moj bog, poznala je le iz svojega sveta, ne pa iz njegovega. Zdal pa sta se oba svetova čudežno spojila.

V sosednji sobi je Nancy pripravljala prigrizek in ju ni niti pogledala. Bila je vajena vsega tega, a vendar se ji je zdela ta igra nova in drugačna. Nežna čajna para je napolnila sobo.

„Prosim,“ ji je poudarila Nancy, in se trudila, da bi ju ne pogledala. Vendar je bila vsa zardela in čutila je vsako gubo na svojem obrazu.

„Trinaest let že!“ je dejal Maksimilijan ves sramečen in Nancy je ob njegovem takem nenadno pomlajenem glasu vztrepetala.

„Ali veste, da se nikoli več ne sestanemo tako, kakor pravi?“

„Prosim,“ je Nancy ponovila glasneje in stisnila ustnice. Sli so v jedilnico. V Janini glavi so šumeli slapovi in pele ptice. Njeno srce je bilo polno šumenja neznanih kril.

„No, zdaj mi boste prečitali nekaj tega, kar ste prinesli s seboj,“ je rekel Maksimilijan. „Mojega moža je ves zadnji čas obhajala misel, da sliši igrači klavir.“ je nenaadoma vsa obupana izgovorila Nancy.

Maksimilijan se je nasmehnil Jani.

„To je bilo neizmerno lepo. Zdal vem, zakaj sem napredsteno slišal tisti klavir.“

Sedel je v naslonjač. Jana

pa na nizek stolček. Zdalaj se ji je zazdelo, da vse, kar je tu, pozna, da je tu, odkar živi. Teh trinaest let ni zavrgla. Ne, ne, ne! Sree ji je sililo k ustnicam. Čitala je in ni mislila na nič. Potem je pogledala Maksimilijana.

„Sežgite to, Jana!“

„Tako lepo ste pisali o moji knjigi.“

„Oh, vi mala, potreboval sem denar. In v svoj časopis nisem mogel napisati, naj si rajši ožge roke, kakor pa da bi še dalje pisala...“

Jana mu je položila glavo na kolena. Sprejemala je od njega udarce kakor lepe besede. Ali je sploh imelo smisel, odbijati ta dar?

„Tako lepi ste bili, Jana, v sončnih premenih, med mojimi vrati. Vi ste bili ona, ki je neprestano igrala na klavir...“

V preprostem zaupanju in sreči je gledala vanj. Položil ji je roke na lase.

„Za boga, kaj ne razumete?“ je vprašala naglo.

„Česa?“ je ponovila tiho.

Zdela se mu je kakor ptič. „Tega o vašem delu,“ je dodal tesnobno. „Hotel sem vas le raniti, hotel sem to —“ položila mu je roko na rame.

Kakor bi se tega ne zavedala. Bila je njegovo ozračje.

Nacny jo je gledala. V njenem pogledu je bilo nekaj kakor razumevanje, sočutje brez stihljaja in brez ljubezni — in odpoved.

„Odpoved,“ je rekla skornj na glas. Čutila se je, da ta njegova ljubezen, ta nova ljubezen ne bo imela konec. Vztrepetala je in se zavila v svojo starost kakor v varovalni plašč.

KJE JE —

JOŽEF GORENC (Grantz)? Leta 1932, je živel v New Yorku, a v Ameriko je prišel l. 1914. Naj se sam javi materi, ali pa na sledeči naslov: Leo Zakrajšek, 302 East 72nd St., New York, N. Y. — Ako kateri od čitateljev ve za njegov naslov, je naprosen, da ga sporoči.

OD VSEPOVSOD

ELEKTROMAGNET DRŽI LADJE.

Franc Kertész, znan madžarski prometni strokovnjak, je izumil elektromagnetsko napravo za pristajanje, ki bo velikega pomena zlasti za rečno plovbo, ker bo pristajanje po njej postalo hitreje in cenejše. Izum so preiskovali te dni na Donavi in je deloval brez napake.

Priprava sestoji iz okroglega elektromagneta, ki ga pritrdijo na zunanjo steno ladje, medtem ko dobi zunanja stena pontona pristajalnega mosta železno ploščo. Ladja se pripelje k pristajalnemu mostu. V trenutku, ko je elektromagnet kakšnih 15 cm od železne plošče, vključijo električni tok, tako da se magnet prisesa na ploščo. S tem je pristajanje opravljeno, ne da bi bilo treba ladjo privezati. Elektromagnet drži ladjo na mest tako trdno, da ne spusti niti tedaj, ko so pogladi stroje. V trenutku, ko so izključili električni tok, pa je ladja lahko nemudoma odplula.

Pomen izuma je v tem, da ni treba nobenih ljudi več, ki bi ladjo privezovali, zlasti pa ne mož, ki bi na kopnem čakali na to opravilo. Promet majhnih rečnih parnikov in lokalnih ladij se s tem znatno poceni.

PREDPISI ZA ŽALNE OBLEKE.

Urad za preskrbo nemškega prebivalstva z oblačili opozarja ves sorodnike umrlih, da imajo pravico kupiti črno obleko najdalje 14 dni po smrti sorodnika. Kdor se v tem roku ne bo prijavil za nakup žalne obleke, naj računa s tem, da je njegova pravica do nakupa žalne obleke ugasnila. Sicer pa priporoča urad prebivalstvu, naj čim bolj opusti nošenje črnih žalnih oblek in se zadovolji z žalnimi trakom v gumbnici ali na rokavu.

Pravice do nakupa žalne obleke imajo le najožji svojci.

DARILNE POSILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar. —	\$ 2.50
200 Dinar. —	4.80
300 Dinar. —	7.00
500 Dinar. —	11.25
1,000 Dinar. —	21.75
2,000 Dinar. —	43.00

ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše zvezice za darilne pošiljke v Jugoslavijo začasno prekinjene. Sedaj pa smo dobili novo zvezico, po kateri je mogoče našim rojakom vtrčiti in denar varno posiljati. Vendar je bila nam povišana cena, ker so stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višje.

Opozorjamo tudi, da se sem in tam more kaka pošiljka zaradi evropskih razmer zamakniti.

ZA NUJNO POSILJATEV POSLUŽITE SE "CABLE ORDER". — DOPLAČATI JE TREBA \$2.— ZA VSAKO POSILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
: : POTNIŠKI ODDELEK : :
216 West 18th Street, New York

Vsak si sme kupiti po eno obleko, plašč ali suknjo, kravato in en par črnih nogavic.

ZIMSKO SPANJE PRIPOROČA.

V Ameriki nastopa v zadnjih časih mozk, ki priporoča nenavaden pripomoček za podaljšanje življenja: zimsko spanje. Mož, ki se imenuje Arthur Gerke in je že zelo star, opira svojo teorijo na lastne izkušnje.

Mnogo let je opazoval živalsko spanje in pri tem je ugotovil razne ugodne učinke tega spanja na telo, ki bi se morali pokazati tudi pri človeku. Sedaj že mnogo let posnema živali in prične ob začetku novembra svoje zimsko spanje. Že od leta 1910 ostaja potem do začetka vsake pomladi v postelji. Seveda si pod tem ne smemo misliti, nepretrganega

spanja in ležanja, kajti narava je človeka pač drugače naredila nego žival. Včasih pravi Gerke sam, je treba vstati in se po sobi malo gibati, dalje je treba jesti in opravljati sploh vse, kar zahteva telo, potem pa je treba takoj spet v posteljo, in sicer ne za to, da bi spal, temveč za to, da bi dal telesu, zlasti živcem, popoln mir.

Takšno zimsko "spanje" mora biti po Gerkeovem mnenju vsakemu človeku v veliko korist. Telo se toliko obrabi in človek bi z lahko čakal tudi 200 let. Naj si bo Gerkeova domneva še tako nenavadna, njegova predavanja so v Ameriki dobo obiskana in krog njegovih pristašev se širi. Mož je pač velik lenuh, ki mu je lenoba v korist, in mnogo je ljudi, ki bi ga radi posnemali.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporni organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

KRANJSKO SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois

POSUJE ŽE 46. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4,450,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUTEV 182

SKUPNIN PODPOR JE K. S. K. JEDNOTA IZPLAČALA TEKOM SVOJEGA 46-LETNEGA OBSTANKA OKROG \$7,000,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD"

Če se hoče zavarovati pri dobri, pošten in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruje za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V mladinskem oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dani zavarovalnina s vsakim dnem narašča. V slučajni smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruje se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Anestezij primerno nizke.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo primadajočo jino rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih anesmentov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovanka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materi igrov in slrot. Če se nisi član ali članica te mogoče in bogate podporne organizacije, potrdil se in pristop takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadataje b K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se imate društva, spadataje b te katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 508 NO. CHICAGO STREET, JOLIET, ILLINOIS

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA:

Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA:

Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Samarih. — Med Jezidi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA:

Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA:

Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senči" pri "Oboževalcih ognja", "Ob Vadarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"? — Kdo bi ne hotel spoznati "Winnetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaroča z zaprekami. — V globljinaku. — Mohamedanski svetnik

Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA:

Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.

Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA:

Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.

Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končano. — Rih in njegova poslednja pot.

Cena \$1.50

Kje si bil tako dolgo?

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

80

Klaus pa zamišljeno gleda za njim in ravno tako Rut. Zopet se je oprime isti občutek, kot da je v zraku kaka nesreča in strahu se ne more ubraniti, da na lovu preži na Klausu kaka nesreča.

Ne more več dolgo ostati v sobi, kjer je bila že itak odveč. Hajti ve, da bo sedaj Klaus materi in hčeri pojasnil, kako naneseta skrbeli za njuno bodočnost. Vse to ji Klaus že prej povedal in zato more svoj čas obrniti za kaj drugega. Rut tedaj vstane s pomenljivim pogledom na Klausu.

"Nekaj moram še v gospodinjstvu urediti in vas zato prosim, da mi oprostite."

Nato gre iz sobe.

Klaus sluti, da bo Rut zopet stala na kaki straži in jo mirno pusti. Pri razgovoru z materjo in hčerjo ji ne potrebuje.

Ido prine za roko in jo smeje pogleda.

"Torej, svojo srečo si si zopet priborila, Ida?"

"Da, Klaus, hvala Bogu, vse je zopet dobro med Hansom in menoj. Jutri dopoldne grem k Longwyjevini, da vse tri prosim za odpustanje, kar sem jim prizadela. Vedeti morajo, kako zelo sem se spremenila in šele, ko bom dobila njihovo odpustanje, bom Winnie prosila, da povabi Hansa, njegove stariše in brate, da bodo mogla obhajati s Hansom zaroko."

Klaus pa smeje zmaje z glavo.

"Ne, Ida, o tem ni govora. Tvoja zaroka bomo obhajali tukaj na Gravensteinu, zato se ti ni treba zateči k tujini ljudem. Kot moja sestra imaš tukaj domovinsko pravico."

Gospa Marija jokuje prime njegovo roko.

"Zelo, zelo ste dobri, gospod doktor."

"Ali me hočete še vedno suhoparno imenovati gospod doktor? Neizmerno rad bi vam rekel teta Marija, kajti od početka sem čutil, da sva si medsebojno naklonjena."

"Ali vas potem smem klicati Klaus?"

"Da, toda mora biti zvezano s sorodniškim ti. Kadar bi mogel slišati stric in še ne bo prišel do pameti, tedaj mi recite še vedno gospod doktor, da se ne bo razjezil, ker bi me s tem priznalo za Klausu. Pa tudi njemu ne bo drugega preostalo, kot me priznati, toda sedaj še ni tako daleč. Torej — draga teta Marija, na dobro, zvesto sorodstvo!"

Gospa Marija trdno stisne njegovo roko.

"Dragi, dobri Klaus, moji Idi si že toliko pomagal in upam, da boš tudi strica Kurta pripravil do pameti."

Klaus ji prikimava.

"Zal mi je, da mi do sedaj še nikdar ni dal nobene priloženosti, da bi mogel z njim prirediti govoriti v sorodniškem duhu. Vklonil se bo šele popolnim dokazom."

Namenoma noče Klaus govoriti, da je Kurt Weyerberg zločinsko hotel uničiti njegov potni list, ker ni hotel Ide žaliti v njeni sreči. Zelen je, da mati in hči ne bi nikdar zvedeli, kako daleč je prignala Kurta Weyerberga lakomost. Toda da hoče jim vzeti iz srca skrb za njihovo bodočnost.

Najprej se obrne k Idi.

"Torej, draga Ida, ko bo tvoja pot pokore k Longwyjevini končana — toda prav nič ne bo težka, kajti zelo ljubezno te bodo sprejeli — se bom s teboj peljal v Kassel. Tvojemu očetu pa za sedaj o tem ni treba še ničesar vedeti, kajti sedaj najbrže ne bi ničesar dovolil. Pa navzlic temu bomo vse pripravili, da ti ne bo treba predolgo čakati na srečo."

Ida Klausu živo pogleda; toda Klaus mirno nadaljuje:

"Moj oče ni je, kot veste, poleg Gravensteina zapustil še veliko premoženje. Zato mislim del tega premoženja naložiti v industrijo in bom govoril s Hansom Hollom, ako bo hotel s kapitalom, katerega mu bom sam dal, stopiti v podjetje. Smatram ga, kot tudi njegova dva brata, za zelo podjetnega, tako da morem denar brez skrbi vložiti v podjetje. Tako bo moj denar najbolje naložen in — tebi in tvojemu možu bom pomagala do boljšega življenja. Ne maram, da bi zaradi tega, ker sem takorekoč nenadoma vstal od smrti, šla v skrbi polno življenje. Navzlic temu, da si sedaj trdne volje biti zadovoljna z najskromnejšim življenjem, se bojim, da bi mnogo trpela, ako bi zopet prišla v siromašnejše razmere. Ne — prosim te, ne prekini me. Vse sem dobro premislil. O vsem drugem se bom dogovoril s Hansom Hollom, potem pa vajini zvezi ne bo nobene ovire na poti in njegovi stariši te bodo zopet z veseljem sprejeli. Ali si s tem zadovoljna?"

Ida naglo vstane z solzami veselja in sreče v očeh in prime njegovo glavo z obema rokama.

"Klaus — vedno sem videla v tebi nekaj velikega in že tudi vem, da sem ti dolžna velike hvaležnosti. Kar pa sedaj hočeš napraviti za mene — oh, Klaus ..."

Ida zahtini in ga polna hvaležnosti poljubi.

Klaus pa jo prime za rame in se ji zasmeje.

"Samo pomiri se, Ida. Kar pa se tiče tvojih starišev, je sledeče: teta Marija, že od početka mojega bivanja si mi rekla, da bi mnogo rajše živila na mali pristani, kot pa tukaj v veliki hiši — torej, dobro, da ti izpolnim tvojo željo, sem se takoj zavzel. Ravno prav pride sedaj, ker bi se najemnik rad preselil k svoji hčeri v mesto in bi rad razvezal pogodbo glede najemnine. Tako bo pristava prazna in vidva se moreta kmalu tja preseliti. Dokler pa vse to ne izvedeno, ostaneta moja gosta na Gravensteinu. Mislim, da bo stric Kurt tam našel kako delo, ne sicer mnogo, pa vendar toliko, da se ne bo dolgočasil. Najemmino vama bom tako malo zaračunal, da morete lepo živeti. Ko pa se bo stric privadil na nove razmere in se bo tudi sprijeznil z mislijo, da ni več bogat dedič, bo že zadovoljen. Ali ne misliš tako?"

Teta Marija ne more govoriti; solze se ji vlijejo iz oči. Ida pa joka od veselja, da so sedaj tudi stariši preskrbljeni. Očle krčevito stiskajo Klausu roke.

(Nadaljevanje prihodnjak)

Razne vesti.

LJUBEZEN PREMAGA VSE OVIRE

Mario je bil simpatičen mlad človek, ki si je dobil vstop v hišo ugledne milanske družine. Izdajal se je za višjega državnega uradnika. Njegov odlični nastop je segel v srce ne samo Karini, hčerki edinki v družini, temveč tudi očetu in materi. Pri svojih rednih obiskih je prinašal svoji bodoči ženi dragocene parfeme v dar. Prve steklenice je Karina odprla in porabila. Vesbovale so izbrane dišave, potem je pa Mario zaročenko prosil, naj shrani ostale steklenice za pozneje, ko bosta poročena. Stori-la je tako.

Naključje pa je hotelo, da je stopil Karinin oče v neko brivnico na drugem koncu mesta in pri tem je med pomočniki

odkril svojega bodočega zeta, višjega državnega uradnika. Skandal ni mogel izostati. Ves ogrožen je klient povedal brivskemu mojstru, kakšno komedijo je zaigral njegov pomočnik in da sedaj razume, od kod so izvirale steklenice parfuma, ki jih je dobivala njegova hči v dar. Jokajočega mladega moža so vzeli pošteno v roke.

Zagotavljal je, da je vzel samo tri steklenice dišav s polie in jih pošteno plačal, drugače je pa prazne steklenice polnil s pobarvano vodo. Zato je bil Karino prošil, naj jih ne odira do poroke. Dekle je ljubila pa ni vedel, kako naj se ji drugače približa in si pribori vstop v njeno družino, razen da se je v svoji stiski izdajal za visokega državnega uradnika. Ko so pogledali v steklenice, so ugotovili, da so bile res napolnjene z vodo. Kar je bil drugače vedno vzor pridnosti, ga mojster ni ovidil, odpustil ga je samo z namigljajem, naj pride spet na delo, ko bo čez zadavo zrastle nekaj trave. Karina pa si je nad stvarjo skoraj izjokala oči in ni hotela več jesti. Izjavila je, da Maria tudi kot brivica večno ljubi in tako ni strogenju očetu preostalo drugo, nego da je končno preklekal svojo zapoved, da se mora zaroka razvezati. Mlada človeka se bosta v kratkem poročila.

ČE SE NE VEŠ, ZDAJ IZVEŠ.

Da so na Bavarskem že začeli rekvirirati zvonove, ki jih kanijo preletiti v topove; da je te dni umrla vdova po britskem generalisimu v svetovni vojni, maršalu Haigu; da je muzej v Louvru v Parizu popolnoma izprazen. Umetnine so prepeljali v zaklonišča, deloma tudi v province; da so priobčile londonske "Times" iz nedavnega Hitlerjevega govora šest tisoč besed. Angleški novinarji so ob tej priložnosti vprašali, kdaj se bo "Volkischer Beobachter" na enak način oddolžil Winstonu Churchill; da je Biblioteque National v Parizu, ki je bila nekaj časa zaprta, zopet odprla svoja vrata;

da je objavilo strokovno glasilo francoskih književnikov imena vseh tistih svojih članov ki izvršujejo vojno službo za domovino;

da bodo v Nemčiji začeli predvajati ruske filme. Zaenkrat je sklenjen dogovor o izmenjavi 30 trakov, ki prikazujejo sodobno rusko življenje; da imajo angleške zdravnišce, ki so se priglasile za službo na fronti, čim podporočnika in dobivajo toliko plače, kolikor njih moški vrstniki; da je nedavno obhajal svoj 70. rojstni dan nemški graditelj podmornic inž. Gustav Berling, ki je l. 1904 po predlogu admirala Tirpitz napravil načrt za tip nemških podmornic. Posebno znana je postala njegova podmornica "U-9," da je te dni minilo 50 let odkar je v Pragi zagorela prva električna žarnica.

ESKIMI IN VOJNA.

Kapitan Ejna Mikalsen, danski inšpektor vzhodne Grenlandije, je poročal po svojem povratku v Kodanjo o vtisu, ki ga je napravila vest o novi vojni na Eskime. Nekega dne se je inšpektor vozil s svojim motornim čolnom, ko se mu je približal grenlandski ribič s svojim kajakom in vzkliknil: "Beli možje so znoreli! Začeli so se medsebojno ubijati!" Na ta način je Mikalsen sam zvedel za izbruh vojne.

Ker Eskimi niso mogli pojmiliti, zakaj se beli možje medsebojno ubijajo, jim je moral

VABILO

na

VESELICO

katero priredi

Slovensko Samostojno Društvo Moxham

v SOBOTO, 2. DEC. v Johnstown, Pa.

Vabljeni ste vsi od blizu in daleč, posebno pa člani tega društva, da se v polnem številu udeležijo.

Vstopnina za ples SAMO 25c. KAPLER ORKESTER bo že gledal, da bo ustregel s polkami in valčki vsem starim in mladim. — Torej nasvidenje 2. DECEMBRA v SLOVENSKEM DOMU na MOXHAM. Pričetek veselice ob 8.30 zv. John Polantz, tajnik.

Mikalsen pojasniti, da so prebivalci zelo velike vasi navalili na drugo veliko vas, pobili njene prebivalce in se polastili te vasi. Pojasnilo je napravilo na Eskime velik vtis. Dejali so, da so belokožci res znoreli, in da ni mogoče več imeti spoštovanja pred njimi.

V zadnji vojni, ko na Grenlandiji še ni bilo radia, se je tamkajšnje belo prebivalstvo balo, da bodo napadli morda tudi Dansko. Toda Eskimi, ki so bili obiskali Kodanjo in so tam videli ogromne ceste ter neštete kamnite hiše, so ga tolažili, češ, da je Danska neizmerno bogata in da ima izredno močne vojske. Če bi se dolgi kralj Kristijan, so dejali, postavil pred grad Amalienbeng na čelo svojih z medvedjimi kapami pokritih vojščakov in zapovedal pohod v Evropo, bi se ne dvomno vsa druga ljudstva podvrkla.

RAZOČARANA NOVOPOROČENCA.

Ko se je te dni mlada, pravkar poročena dvojica v Milnu vračala iz cerkve in je stopila v svoje novo opremljeno stanovanje, je obstala kakor ukopana: poročna postelja in sploh vsi kosi lepega pohištva so nosili eksekutorjev pečat. Kaj je pomenilo to? Vratarjeva žena je pojasnila, da je med poročnim obredom prišel v hišo sodni izvršilec z več drugimi možmi in je zarubil vse pohištvo.

Onstran morja...

VELIKA ANGL. KRIŽARKA POTOPLJENA

BERLIN, Nemčija, 29. nov. — Nemško vrhovno poveljstvo naznanja, da je bila potopljena neka velika angleška križarka. Potopila jo je nemška podmornica.

"Neka velika angleška križarka," pravi naznanilo, "je bila torpedirana in potopljena vzhodno od Shetland otokov. Podmornici je poveljeval poročnik Guenther Prien, zmagovalac v Scapa Flow."

United Press poroča, da je s križarko utonilo okoli 700 častnikov in mornarjev.

Prien je potopil Royal Oak

Poročnik Prien je star 31 let in je poveljnik podmornice, ki je 14. oktobra prišla v Scapa Flow na Orkneyskih otokih in potopila oklopnico Roay Oak.

PODMORNICA POTOPILA NEMŠKI PARNIK

Angleži so vjeli nemški parnik Borkum. — Štirje nemški mornarji so bili ubiti.

LONDON, Anglija, 28. novembra. — Angleška admiraliteta naznanja, da je bilo v pomorski vojni tekom zadnjega tedna potopljenih 22 ladij in je utonilo 350 ljudi. Angleške bojne ladje pa so tudi vjele nemški parnik Borkum, ko pa ga je angleška posadka peljala v pristanišče, ga je napadla nemška podmornica in ga vžgala.

Parnik Borkum je bil zapeljan na obrežje in zapuščen. Med angleško posadko ni bilo izgub, toda štirje Nemci so bili ubiti. Borkum je imel 3670 ton in je bil last Severnega Nemškega Lloydja. 9. oktobra je parnik skrivaj odplul iz Montevideo brez vsakih listin in je vsled tega po mednarodnem pravu postal roparska ladja. Parnik je bil najbrže določen, da služi za zalagalno ladjo nemškimi križarkam, ki napadajo zavezniške in nevtralne ladje na Atlantiku.

AKO nameravate Vašemu prijatelju izročiti darilo za Božič, bi bilo primerno mu darovati slovensko knjigo. — Poglejte seznam slovenskih knjig v našnji številki.

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prostor za novo zaloga smo znižali cene teh knjig, da vsakemu jih je mogoče naročiti. Storite to še danes, ker bo zaloga kmalo iztekla.

5 KNJIG\$ za

1. Andrej Hofer (Junaki vođa Tirolcev)
2. Belgrajski Biser (Vitoj Jelenc)
3. Beneška Vedežvalka
4. Boj in Zmaga (Josef Spillman)
5. Burska Vojska
6. Cvetke (H. Majar)
7. Dedek je pravil (Julij Slapšak)
8. Devica Orleanska
9. Dve sliki (Ksaver Meško)
10. Duhovni boj (Lovrenc Skupol)
11. Fra Diavolo
12. Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
13. Hudo Brezno (Fr. Erjavec)
14. Humoreske, Groteske in Satire (Azov in Teffi)
15. Korejska Brata, črtica iz misli nov v Koreji (Josef Spillman)
16. Mesija (Dr. Jeglič)
17. Mladim Sreem, povest za mladost (Ksaver Meško)
18. Maron, krščanski deček z Libanona
19. Ob 50-Letnici dr. Janeza Ev. Kreka
20. Pariški Zlatar
21. Patria, Povest iz irske Junake dobe (H. Federer)
22. Paberki iz Roža (Ivan Albrecht)
23. Popotniki, novele in črtice (Milan Pugelj)
24. Požigalec
25. Pravljice (H. Majar)
26. Pravljice in pripovedke za mladino (S. Košutnik)
27. Povesti in Slike (Ksaver Meško)
28. Ptice Selivke (Tagore)
29. Praški Judek (Josp Vole)
30. Praprčanove Zgodbe, Povesti (Anton Stražar)
31. Preganjanje Indijanskih misli narjev (Josef Spillman)
32. Rdeča in bela vrtinca (Anton Huonder)
33. Revolucija na Portugalskem
34. Sisto s Sesto (H. Federer)
35. Spisi Kristofa Šmida
36. Student naj bo (S. Flinžgar)
37. Suneški Invalid (S. Košutnik)
38. Sveta Notburga
39. Tri Indijanske povesti (Josef Spillman)
40. Vrtinar (Tagore)
41. Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
42. Vojnimir ali Poganstvo in krst
43. Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
44. Zbirka narodnih pripovedk za mladino (J. Planinski)
45. Zgodovinske anekdote (Dr. Šarabon)
46. Zlatokopi (Josef Spillman)

(Vezava nekaterih knjig je od ležanja nekoliko izkažena.)

POZOR!

Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedite pri naročilu več knjig, da vam moremo postreči.

KNJIGARNA Glas Naroda 216 WEST 18th STREET NEW YORK